

Vaktechnisch overleg nog voor verbetering vatbaar

Whitepaper onderzoek naar Fiscaal VTO in Nederland
in opdracht van Wolters Kluwer

maart 2016

Kernsheet

Aanleiding & onderzoekopzet

In opdracht van Wolters Kluwer heeft MediaTest onderzoek uitgevoerd naar de huidige status van het vaktechnisch overleg (VTO) in Nederland.

Dit onderzoek is uitgevoerd door middel van een online enquête onder leden van TaxLive. Hieraan hebben 770 fiscalisten deelgenomen. Daarnaast zijn, om de resultaten verder uit te diepen, zes interviews gehouden waar in totaal elf fiscalisten aan hebben deelgenomen.

In deze whitepaper wordt een beeld geschetst van de opzet van het VTO bij de verschillende kantoren in Nederland en wordt inzicht verschaft in factoren die bepalen of een VTO succesvol is of niet.

Wolters Kluwer wil met deze whitepaper een aanzet geven tot het optimaliseren van het VTO in Nederland. Wij hebben daartoe dit onderzoek met veel betrokkenheid uitgevoerd.

Michiel Rotteveel
Directeur onderzoek, MediaTest

Gerwin de Velde Harsenhorst
Sr. Marketeer, Wolters Kluwer

Belangrijkste resultaten

Het onderzoek laat zien dat het VTO door de meerderheid van de fiscalisten noodzakelijk wordt gevonden. Toch blijkt het VTO nog voor verbetering vatbaar.

VTO is noodzaak

61% van de fiscalisten neemt deel aan een VTO en ziet dit als noodzaak om bij te blijven op het vakgebied (84%). Van de fiscalisten die geen VTO hebben, heeft 19% hier wel behoefte aan. Onder de jongere fiscalisten (jonger dan 45 jaar) is dit 32%.

VTO voor verbetering vatbaar

14% van de fiscalisten beoordeelt het VTO met een rapportcijfer van 6 of lager en 46% met een 7. Hoewel dit niet duidt op grote ontevredenheid, blijkt hieruit wel dat het VTO nog beter kan.

Een lager gewaardeerd VTO (6 of lager) is droog en saai, is niet actueel genoeg, duurt langer dan nodig en kost te veel tijd. Een lager gewaardeerd VTO wordt gezien als een verplichting.

Een hoger gewaardeerd VTO (8 of hoger) is goed voorbereid, heeft een goede participatie en verschaft nieuwe inzichten.

Tips voor een hoog gewaardeerd VTO

1. Creëer in het VTO tijd voor vertaling naar advieskansen en de dagelijks praktijk. Dit houdt het VTO levendig en actueel.
2. Maak gebruik van klantcases (uit de dagelijkse praktijk).
3. Zorg voor een strakke agenda en volg deze. Zorg ervoor dat het VTO niet langer duurt dan nodig.
4. Maak een efficiënte voorbereiding mogelijk. Dit draagt sterk bij aan de waardering en participatie, maar zorgt ook voor minder tijdverlies. Een aantal fiscalisten heeft hierbij goede ervaring met het gebruik van video (TaxVisions).
5. Betrek 'juniores' in het VTO. 'Juniores' moeten vaak nog wennen aan bronnen als Vakstudie Nieuws en laten zich makkelijk 'ondersnemen'. Goede ervaringen van deelnemers zijn:
  - 'Juniores' bereiden een case voor die bij de start besproken wordt.
  - Het overleg start met een video die een complex artikel uit Vakstudie Nieuws behandelt (TaxVisions)
6. Maak 'seniores' bewust van hun impact en het effect dat dit op de participatie door 'juniores' kan hebben.

1. VTO is noodzaak

Meerderheid fiscalisten heeft VTO

61% van de fiscalisten neemt regelmatig deel aan een VTO. Binnen de grote kantoren (meer dan 25 medewerkers) heeft 87% een VTO. Dit is aanzienlijk hoger dan binnen de kleinere kantoren (38%). Daarnaast hebben jongeren (<45 jaar) vaker een VTO dan de ouderen.

De frequentie van het VTO wisselt, maar is meestal wekelijks (32%). 18% heeft tweewekelijks en 29% maandelijks een VTO..

Neemt deel aan VTO	%
Totaal	61%
Kantoor <25	38%
Kantoor >25	87%
Jonger dan 45	72%
Ouder dan 45	54%
Generalist	55%
Specialist	78%

Verschillen groot en klein kantoor

Binnen de grotere kantoren (meer dan 25 medewerkers) vindt het VTO regelmatig en volgens planning plaats. Bij de kleinere kantoren wisselt de frequentie van het VTO vaker (23% versus 6% bij grote kantoren).

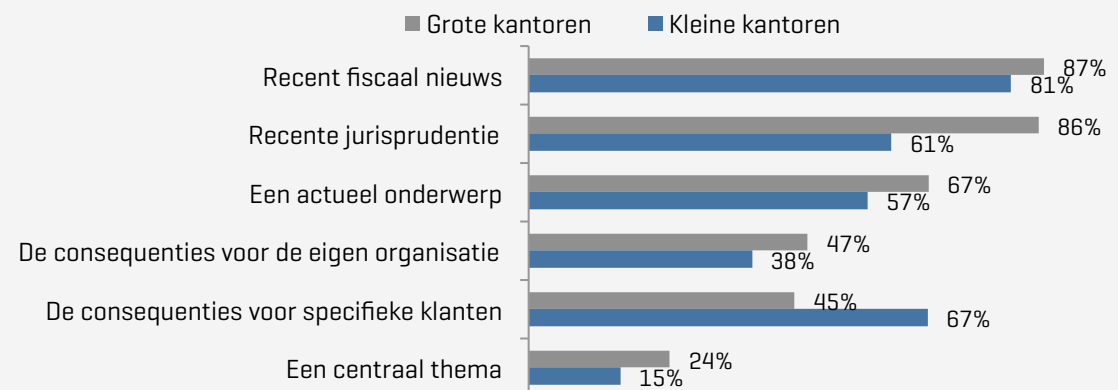
Bij de kleinere kantoren duurt een gemiddeld VTO minder dan een uur. Bij de grotere kantoren is de duur van een VTO meestal 1 tot 2 uur.

Het aantal deelnemers is bij de kleine kantoren meestal minder dan vijf. Dit zijn dan met name generalisten. Bij de grotere kantoren nemen vaak meer dan tien personen deel, waaronder ook specialisten.

Met name bij de echt grote kantoren vinden wekelijks meerdere overleggen plaats op basis van functie en/of specialisme. Kleinere kantoren zoeken soms samenwerking met ander kantoren of ZZP'ers.

Aandachtsgebieden VTO

Recent fiscaal nieuws staat het meest op de agenda bij zowel de grotere als de kleinere kantoren. Bij grote kantoren staat daarnaast vooral recente jurisprudentie centraal. Bij kleinere kantoren is de insteek vaak concreter en zijn consequenties voor specifieke klanten relatief vaak onderwerp van het VTO.

1. VTO is noodzaak

VTO is belangrijke informatiebron

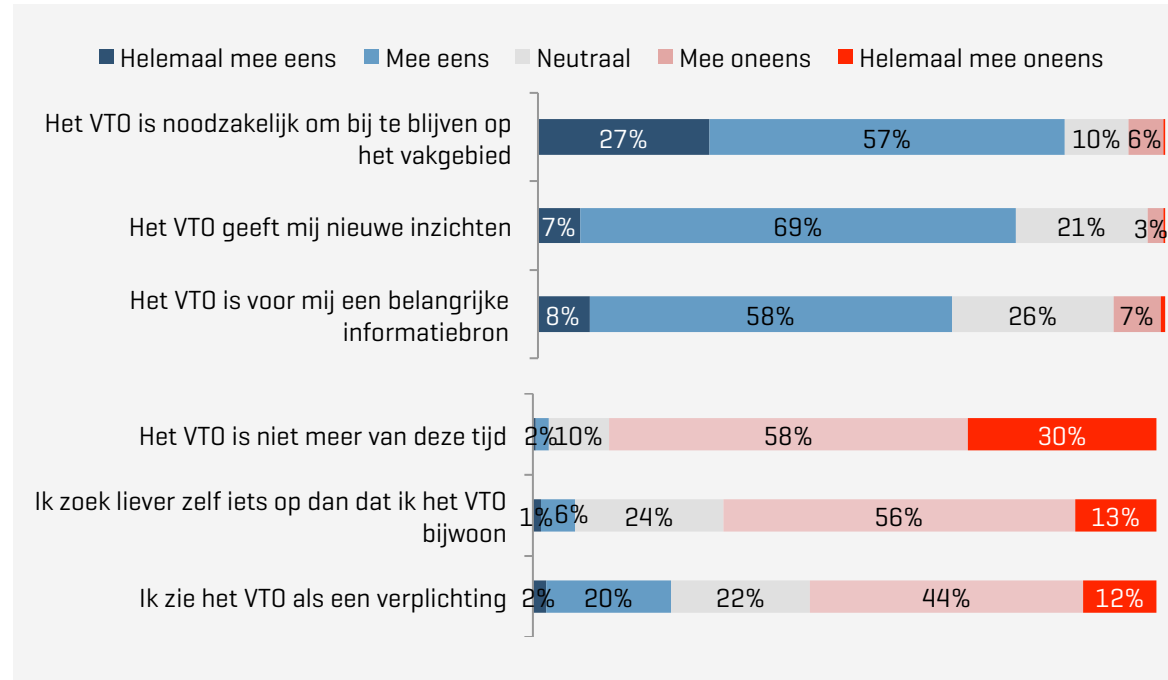
De grote meerderheid van de fiscalisten ziet het VTO als een noodzaak [84%], niet als een verplichting [22%].

Het VTO geeft een groot deel [76%] nieuwe inzichten en wordt gezien als een belangrijke informatiebron [66%].

"Het VTO is essentieel om bij te blijven op het vakgebied." [jongere]

"Juist door het VTO leer je de materie beter doorgronden." [jongere]

Gebruik titels jurisprudentie	%
Vakstudie Nieuws	81%
Weekblad Fiscaal Recht	48%
NTRF	41%
Fiscaal up to Date	34%
BNB	28%

PE punten

Bij een enkel kantoor worden PE punten aan het VTO gekoppeld. Over het algemeen vindt men dit niet nodig.

"Meestal beginnen we met een rondje 'vragen vanuit de praktijk'."

"Je wilt van academisch naar de praktijk. Het is niet de bedoeling dat iedereen in de praktijk dan weer zelf het wiel uitvindt."

"Ik vind een koppeling aan de praktijk steeds belangrijker en probeer dat in de diverse VTO's ook van de grond te krijgen."

1. VTO is noodzaak

Ook fiscalisten zonder VTO hebben hier vaak behoefte aan

Aan de deelnemers die geen VTO hebben, is gevraagd of men behoefte heeft aan een VTO.

De meerderheid geeft aan hier neutraal in te staan [57%], maar onder de jongere fiscalisten heeft 32% hier behoefte aan. Onder fiscalisten bij grotere kantoren is dit 28%.

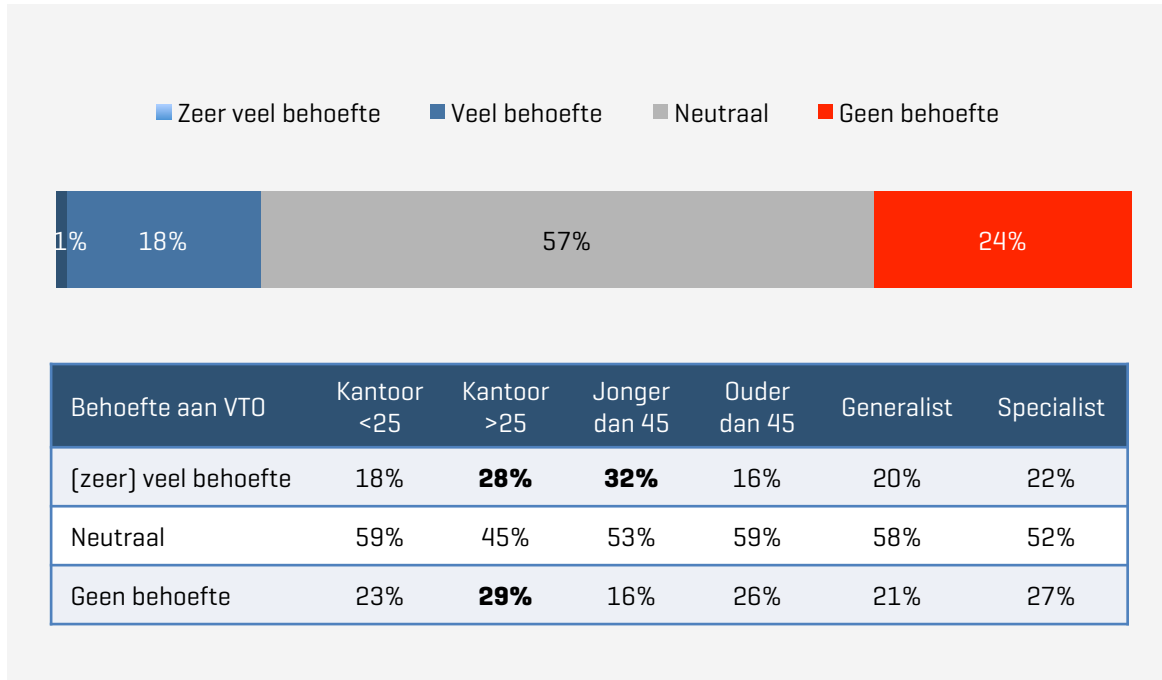
Opvallend is dat 29% van de medewerkers op een groot kantoor zonder een VTO, aangeeft hier ook geen behoefte aan te hebben.

“Zonder VTO ben je te kwetsbaar.”

“We zijn te klein om op elk gebied genoeg info te hebben.”

“Sparren, toetsen van ideeën, bang dingen over het hoofd te zien, hoe dien je nieuwe wetgeving/jurisprudentie te interpreteren.”

“Anderen kunnen een andere zienswijze hebben, waardoor meer mogelijkheden worden belicht.”

“Twee weten meer dan één. Belasting is niet zwart-wit en je kan veel leren door te luisteren naar hoe anderen het doen.”

“Tijdens zo'n overleg kunnen onderwerpen en actualiteiten aan de orde komen die aan de aandacht ontsnapt zijn. Het is dus delen van kennis. Zo blijf ik als het goed is op de hoogte van wat er in mijn vakgebied speelt.”

“Werkzaam als bedrijfsfiscalist bij een bedrijf met een zeer kleine fiscale afdeling is de belastingadviesscope zeer breed. Juist daarvoor is regelmatig vakoverleg nuttig.”

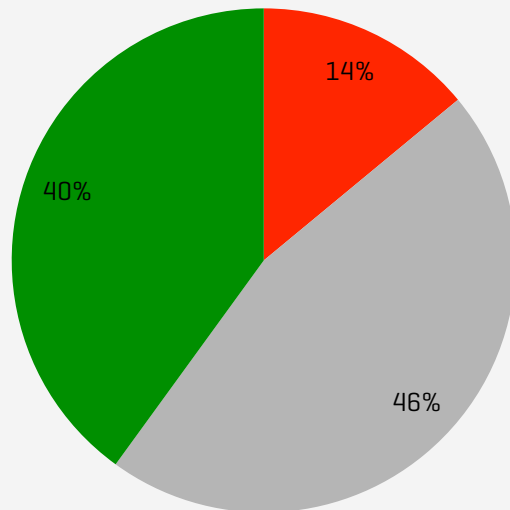
2. VTO voor verbetering vatbaar

Meerderheid geeft VTO een 7 of lager

14% van de fiscalisten beoordeelt het VTO met een 6 of lager en 46% met een 7. Hoewel dit niet duidt op grote onvrede, blijkt het VTO nog wel beter te kunnen.

Specialisten geven het VTO een hogere waardering dan de generalisten. Een specialistisch VTO krijgt de hoogste waardering [7,4]. Een wekelijks VTO krijgt een hoger cijfer dan een minder frequent VTO.

■ 6 of lager   ■ 7   ■ 8 of hoger

Vorbereiding belangrijk aspect bij waardering VTO

De waardering van het VTO hangt sterk samen met de mate waarin deelnemers het VTO voorbereiden. Fiscalisten die het VTO hoger beoordelen [8 of hoger] geven vaker aan het VTO goed tot zeer goed voor te bereiden [79% versus 33% van de fiscalisten die het VTO met een 6 of lager waarderen]. Ook geven deelnemers van een hooggewaardeerd VTO vaker aan dat andere deelnemers dit goed tot zeer goed voorbereiden [60% versus 11% van de laag gewaardeerde VTO's].

Bij een hooggewaardeerd VTO gebruiken fiscalisten vaak andere bronnen naast jurisprudentie voor de voorbereiding. Hierbij noemen zij nieuwsbrieven, interne informatie, internet [Google], gesprekken met collega's en casussen uit de praktijk.

Vorbereiding VTO	VTO, 6 of lager	VTO, 8 of hoger
Zelf [zeer] goed	33%	79%
Collega [zeer] goed	11%	60%
Meer dan jurisprudentie	44%	52%

Participatie is belangrijk aandachtspunt

Naast de voorbereiding, wordt in de interviews de participatie als belangrijk verbeterpunt genoemd.

Met name aan de participatie door jongere fiscalisten wordt veel aandacht besteed.

Tijdens de interviews blijkt dat met name jongere fiscalisten het prettig vinden om duiding te hebben bij de jurisprudentie uit bijvoorbeeld Vakstudie Nieuws, zodat zij beter voorbereid het VTO in gaan en meer kunnen participeren. Zij gebruiken hier Google en de wat praktischer ingestelde titels voor. Dit is overigens niet iets waar 'je in het VTO mee te koop loopt'.

"Wat je vaak ziet is dat de meer ervaren fiscalisten vooral aan het woord zijn."

"Wij hebben dat opgelost door altijd met een case door een junior te beginnen."

"De junioren mogen iedere bron gebruiken voor de casus waarmee het VTO geopend wordt, maar je ziet toch vaak dat ze een casus uit de Vakstudie Nieuws pakken."

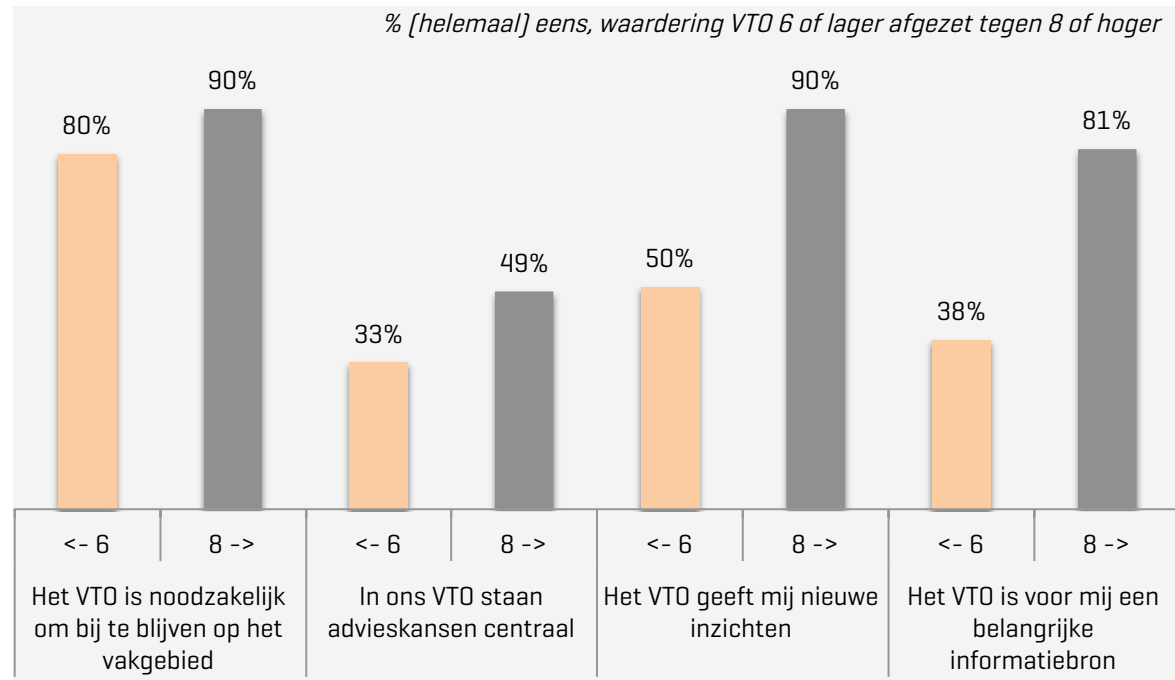
2. VTO voor verbetering vatbaar

Nieuwe inzichten van belang voor oordeel

Een groot verschil in beoordeling van het VTO wordt bepaald door het verschaffen van nieuwe inzichten. Dit is bij een lager gewaardeerd VTO veel minder vaak het geval [50% bij 6 of lager, 90% bij 8 of hoger]. Maar liefst 65% van de fiscalisten geeft aan vooral praktische antwoorden en tips te willen.

Ook het centraal stellen van advieskansen draagt bij aan de waardering van het VTO [33% bij 6 of lager, 49% bij 8 of hoger].

Nagenoeg iedere fiscalist vindt het VTO noodzakelijk om bij te blijven. Wel zien we dat een laag gewaardeerd VTO vaak niet als een belangrijke informatiebron wordt gezien [38% bij 6 of lager, 81% bij 8 of hoger].

"Tijdens het VTO doe je je vakkennis op. Zo blijf je bij en leer je het vak."

"Het VTO is onmisbaar. Dat heb je echt nodig."

"Het gevaar is dat zaken soms weinig concreet worden, dat het allemaal erg theoretisch blijft."

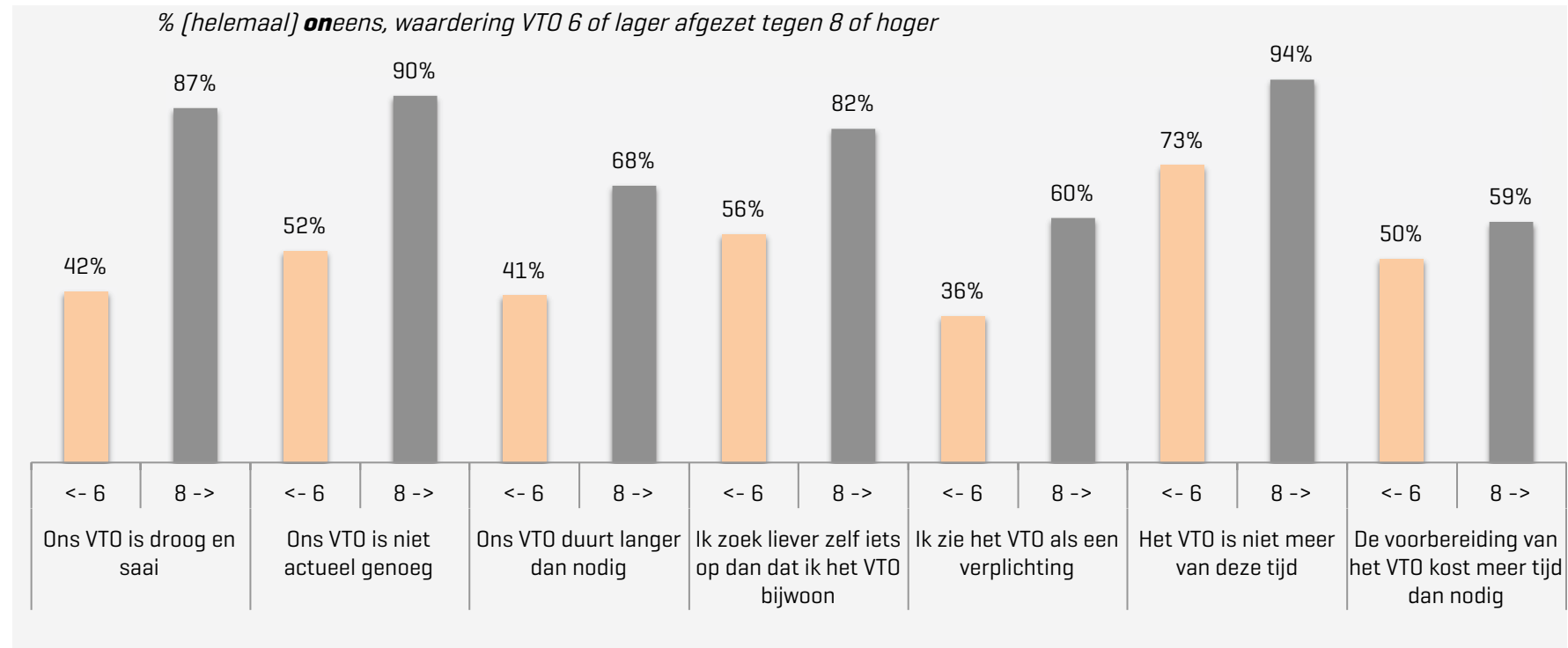
"Voor ons is het belangrijk dat we een vertaling naar de adviespraktijk maken."

"Ik ben heel blij met het VTO, omdat het me nieuwe invalshoeken geeft."

"Het is fijn om met anderen te kunnen sparren over fiscale zaken."

"Bij het generieke overleg zit ik soms als expert, om iets toe te lichten. Ons specialistische overleg is voor mij waardevoller."

2. VTO voor verbetering vatbaar

Dynamiek en actualiteit dragen bij aan waardering

Fiscalisten die een lagere waardering geven voor het VTO, zien een VTO meer als 'droog en saai', 'niet actueel genoeg', 'duurt langer dan nodig' en 'voorbereiding kost te veel tijd'.

Laag gewaardeerd VTO is verplichting

60% van de mensen die het VTO lager beoordeelt ziet het VTO dan ook als een verplichting, hoewel 80% het VTO noodzakelijk vindt om bij te blijven.

"Wij zijn altijd op zoek naar manieren om het VTO levendig te houden en alle deelnemers te betrekken."

"Je ziet soms dat de junioren onder sneeuwen. Op zich is dat misschien logisch, maar het is niet wenselijk."

2. VTO vaak voor verbetering vatbaar

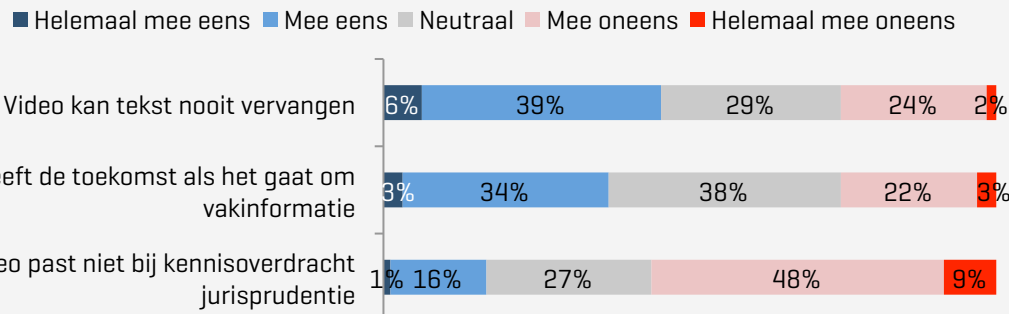
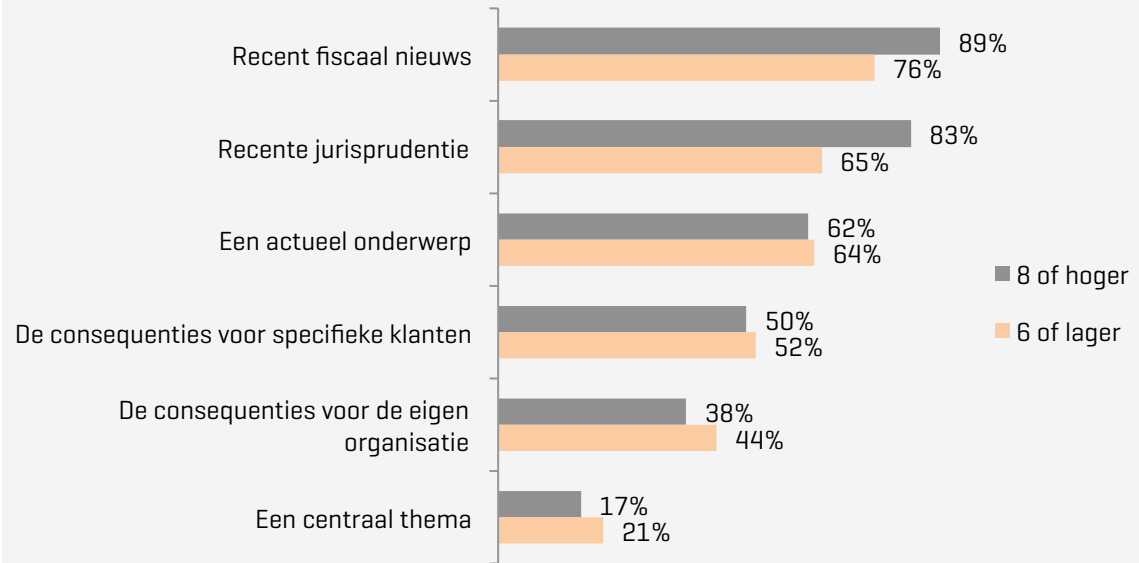
Actualiteit is van belang

Ook op basis van de onderwerpen die in het VTO aan de orde komen, volgt dat actualiteit van belang is.

Het VTO wordt hoger gewaardeerd als recent fiscaal nieuws [89%] en recente jurisprudentie [83%] aan bod komen.

Aandachtsgebieden VTO, waardering VTO 6 of lager afgezet tegen 8 of hoger

Video kan een rol spelen

De mening over het gebruik van video rond jurisprudentie is verdeeld, maar een ruime meerderheid [57%] geeft aan dat het past bij de kennisoverdracht van jurisprudentie.

Van de jongeren, de groep die bij het VTO betrokken moet worden, vindt 69% dat video, zoals TaxVisions, past.

Verantwoording

Vaktechnisch overleg nog voor verbetering vatbaar

Documentnummer	W-3883, versie F1
Betrokkenen Wolters Kluwer	Gerwin de Velde Harsenhorst
	Gé Konings
Betrokkenen MediaTest	Michiel Rotteveel
	Femke Errens

© 2016, BTC MediaTest BV

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van MediaTest BV.

BTC MediaTest BV
 Koningin Wilhelminaplein 2-4
 Postbus 16900
 1001 RK Amsterdam
 020 410 00 00
www.mediatest.nl